From family traditions to collaboration for quality governance of Pester plateau products

The Pester plateau and Sjenica, are well known for its natural beauty, high quality products and harsh climate. As part of Dinaric mountains it is the largest and the highest karst field in the Balkans, marked by natural pastures, protected and endangered species. The Sjenica lamb was selected as a pilot value chain for the research in Serbia.

Sjenica lamb at Pester plateau, Dinarides
Tamara Zivadinovic and Dragana Tar (MENA)
More info https://www.moving-h2020.eu/reference_regions/dinaric-mountains-serbia/

The Sjenica lamb production is embedded into the lives of multi-generational families living in the region. The high quality of meat and milk is rooted in transhumance pastoralist practices, taking the best of natural environmental conditions and nomadic/free range livestock systems, grazing on natural pastures. Sjenica lamb, Sjenica sheep cheese and Sjenica stelja (dried sheep meat) are PDO protected, but not fully valorised.

The local communities and production system proved to be resilient. The extensive nature of production, not dependent on externalities, enables sustainable agriculture in tune with natural dynamics. Activation of external solidarity mechanisms, adaptation of agricultural practices to reduce pressures of pasture use and water deficiency and push for the valorisation of the PDOs are the important part of it.

The research results showed that Sjenica region and Sjenica lamb VC need specific holistic solutions to be created and supported by the policy frameworks. The key points of the future strategy are: Sjenica lamb (PDO) and the interconnected products, need to be valorised through certification managed by producer organisations; Improved living conditions and co-creation of policies with and for young people are crucial for stopping the demographic decline of the region. All this needs to be accompanied with reaching the sustainability of natural resources for future.

MOVING receives funding from the European Union's Horizon 2020 research and innovation programme under grant agreement No. 862739. The content of this document does not reflect the official opinion of the European Union. Responsibility for the information and views expressed therein lies entirely with the author(s).

NATIVE LANGUAGE

Od porodične tradicije ka saradnji za upravljanje kvalitetom proizvoda sa Peštera

Pešterska visoravan i Sjenica su poznati po svojim prirodnim lepotama, visokokvalitetnim proizvodima i oštroj klimi. Kao deo Dinarskih planina plato predstavlja najveće i najviše kraško polje na Balkanu, sa prirodnim pašnjacima, zaštićenim i ugroženim vrstama. Sjeničko jagnje je odabrano kao pilot lanac vrednosti za istraživanje u Srbiji.

Proizvodnja Sjeničke jagnjetine utkana je u živote višegeneracijskih porodica koje žive u regionu. Visok kvalitet mesa i mleka je ukorenjen u transhumanoj stočarskoj praksi, koja uzima najbolje iz prirodnih uslova životne sredine i nomadskog/slobodnog uzgoja stoke i ispaše na prirodnim pašnjacima. Sjenička jagnjetina, Sjenički ovčiji sir i Sjenička stelja zaštićeni su ZOP, ali nisu valorizovani.

Lokalne zajednice i proizvodni sistem pokazali su se otpornim. Ekstenzivna priroda proizvodnje, koja ne zavisi od eksternih faktora, omogućava održivu poljoprivredu koja je u skladu sa prirodnom dinamikom. Aktiviranje spoljnih mehanizama solidarnosti, prilagođavanje poljoprivrednih praksi da bi se smanjili pritisci korišćenja pašnjaka i nedostatka vode i podsticanje valorizacije ZOP su važan deo toga.

Rezultati istraživanja su pokazali da su regionu Sjenice i VC Sjenička jagnjetina potrebna specifična holistička rešenja koja će biti kreirana i podržana okvirnim politikama. Ključne tačke buduće strategije su: potrebno je valorizovati sjeničku jagnjetinu (PDO) i međusobno povezane proizvode kroz sertifikaciju kojom upravljaju proizvođačke organizacije; Poboljšani uslovi života i zajedničko kreiranje politika sa mladima i za mlade su ključni za zaustavljanje demografskog pada u regionu. Sve ovo treba da bude praćeno postizanjem održivosti prirodnih resursa za budućnost.